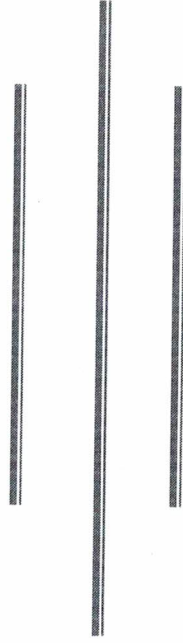

अर्गानिक मोडेल कृषि कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कर्णाली प्रदेश, नेपाल
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत

१९/८/२०७६
कृषि प्रसार अधिकृत
(अधिकृत स्तर आठौं)

राजप्रसाद पाण्डे
बारेष्ठ कृषि अर्थविज्ञ

राजप्रसाद पाण्डे
राजप्रसाद प्रसाद गौरी
सचिव

जा.विमला के.सी.
मन्त्री

अर्गानिक मोडेल कृषि कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६

मा.मन्त्रीज्यूबाट मिति २०७६/०९/२४
गते स्वीकृत

प्रस्तावना:

कर्णाली प्रदेश भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको आ.व. ०७६/७७ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार कर्णाली प्रदेश सरकार, मन्त्रपरिषद्को प्रथम बैठकबाट पारित कर्णाली प्रदेशलाई अर्गानिक क्षेत्र घोषणा गर्नका लागि रैथाने बालीहरूको संरक्षण गर्दै अर्गानिक कृषिका आधारहरू खडा गर्ने निर्णयको व्यवहारिक कार्यान्वयन गर्न, अर्गानिक कृषि प्रविधिको अनुशरण तथा विस्तारको लागि कृषकहरूलाई स्थान विशेष प्रविधिको अबलम्बन एवम् सहजीकरण गर्न, विषादी रहित कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न बाञ्छनीय भएकोले मन्त्रालयले अर्गानिक मोडेल कृषि कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६ तयार गरेको छ ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

- संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस कार्यविधिको नाम "अर्गानिक मोडेल कृषि कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६" रहेको छ ।
(२) यो कार्य विधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।
- परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:-
 - "मन्त्रालय" भन्नाले भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।
 - "कार्यालय" भन्नाले मन्त्रालय अन्तर्गतका अनुदान प्रवाह गर्ने निकाय सम्झनुपर्छ ।
 - "पालिका" भन्नाले कार्यक्रम संचालन हुने सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिका सम्झनु पर्छ ।
 - "अर्गानिक कृषि विज्ञ" भन्नाले कम्तिमा कृषि विषयमा स्नातकोत्तर अध्ययन गरि कम्तिमा दश वर्ष अर्गानिक कृषि क्षेत्रमा अनुभव भएको र अन्यको हकमा कम्तिमा पन्ध्र वर्ष अर्गानिक कृषि क्षेत्रमा अनुभव भएको तथा फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार नठहरिएका राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय व्यक्तित्व लाई सम्झनुपर्छ ।
 - "कार्यक्रम" भन्नाले भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको स्वीकृत वार्षिक अर्गानिक मोडेल कृषि कार्यक्रम अन्तर्गत संचालन गरिने कार्यक्रमलाई सम्झनुपर्छ ।
 - "अनुदान रकम" भन्नाले अर्गानिक खेतीका लागि आवश्यक सेवा प्रदान गर्नका लागि उपलब्ध गराइने रकमलाई सम्झनुपर्दछ ।
 - "संस्था" भन्नाले कानूनी प्रकृया पुरा गरेर नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरू वा प्रदेश सरकारका निकायहरू वा स्थानीय तह अन्तर्गतका अधिकार प्राप्त निकायहरू द्वारा विधिवत्

कृषि प्रसार अधिकृत
(अधिकृत स्तर आठौं)

राजेंद्र प्रसाद पण्डित
बारिष्ठ कृषि अधिकृत

राजेंद्र प्रसाद भारी
सचिव

मा.विमला के.सो.
मन्त्री

रुपमा दर्ता भई प्रमाण पत्र प्राप्त कृषि बहुउद्देशीय सहकारी, कृषक समूह कृषि फार्म, कृषि उद्यमी तथा कृषि कम्पनी समेत सम्झनु पर्दछ ।

- (ज) "प्रस्ताव" भन्नाले अनुसुचि-२ बमोजिमको समितिले तर्जुमा गरेको कार्यक्रमको आधारमा कृषि तथा बहुउद्देशीय सहकारी र कृषक समूहले कार्यक्रम संचालन र अनुदान रकम प्राप्त गर्नको लागि कार्यालयसंग सम्झौताको लागि पेश गरेको कार्ययोजना सहितको आवेदन सम्झनुपर्छ ।
- (झ) "अनुदानग्राही" भन्नाले अनुदान प्राप्त गर्ने कृषि व्यवसायमा आवद्ध सहकारी, कृषक समूह, कृषि फार्म, कृषि उद्यमी तथा कृषि कम्पनीलाई समेत सम्झनु पर्दछ ।
- (ञ) "सामूहिक खेती" भन्नाले सहकारी, कृषक समूह तथा कृषि फार्महरूले सामूहिक रूपमा छिमेकी जमिनको भौगोलिक सिमाना मिल्ने वा जमिन एकिकृत गरी वा करारमा जमिन प्राप्त गरी आफ्ना सदस्यहरूलाई प्रत्यक्ष संलग्न गराएर सामूहिक वा व्यक्तिगत जोखिम बहन गर्ने गरी संचालन गरिएको खेतीपाती सम्झनु पर्छ, सो शब्दले सामूहिक जोखिममा गरीने रैथाने बाली, अन्न बाली, पशुपन्छीपालन, माछापालन, रेशम खेती, मौरीपालन, कुखुरापालन, बीउ उत्पादन, फलफूल खेती, तरकारी खेती, मसलाबाली, च्याउ खेति जस्ता व्यवसाय समेतलाई जनाउँछ ।
- (ट) "एकिकृत कृषि फार्म" भन्नाले कृषि र पशुपन्छीपालन एकै ठाउँमा गरि मुख्य उत्पादन बाहेक खेर जाने सहायक उत्पादनको सदुपयोग गर्ने गरि व्यवस्थापन गरिएको फार्मलाई जनाउँछ ।

परिच्छेद-२

कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया

३. अर्गानिक मोडेल कृषि कार्यक्रम कार्यान्वयन विधि: अर्गानिक मोडेल कृषि कार्यक्रम कार्यान्वयन विधि देहाय अनुसार हुनेछ:-

- (१) कार्यालयबाट संचालन हुने अर्गानिक कृषि सम्बन्धि कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन र अनुगमन गर्नको लागि कार्यालयले एक जना कृषि प्राविधिक कर्मचारीलाई अर्गानिक कृषि कार्यक्रम फोकल पर्सन तोक्नु पर्नेछ ।
- (२) कृषक समूह, कृषि तथा बहु उद्देशीय सहकारी संलग्न कृषकहरूलाई अर्गानिक कृषि सम्बन्धी कार्यक्रम योजना तर्जुमा गर्न, कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्न तथा अर्गानिक कृषि कृषि सम्बन्धी प्रत्यक्ष प्राविधिक सेवा प्रदान गर्न यसै कार्यक्रमबाट पारिश्रमिक रकम भुक्तानी

 कृषि प्रसाद भट्टराई
 (अधिकृत स्तर आठौं)

 राजेन्द्र प्रसाद भट्टराई
 सचिव

 जा.विमला कौ.साँ.
 मन्त्री

हुने गरी एक जना प्राविधिक सहायक स्तरको कृषि प्राविधिक नियुक्त गरी सम्बन्धित कार्यक्षेत्रमा खटाउनु पर्नेछ ।

- (३) कार्यालयले कार्यक्रम संचालन गर्ने सम्बन्धित स्थानीय तहसंग समन्वय गर्न पालिकास्तरिय अनुसूची -१ बमोजिम अर्गानिक कृषि विकास समन्वय समिति गठन गर्नुपर्नेछ ।
- (४) अर्गानिक कृषि विकास समन्वय समितिले अनुसूची -२ बमोजिम वडास्तरिय अर्गानिक कृषि विकास समन्वय समिति गठन गर्नेछ ।
- (५) अर्गानिक कृषि प्रवर्द्धनको लागि पशुपंक्षी सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन गर्नुपरेमा सम्बन्धित जिल्लाको पशु अस्पताल तथा पशु सेवा कार्यालय वा सम्बन्धीत पालिकाको पशुपंक्षी विकास शाखा संगको समन्वय र सहकार्यमा गर्न सकिनेछ ।
- (६) आवश्यकता अनुसार पालिकाले अर्गानिक जोन, क्षेत्र वा समग्र पालिकालाई अर्गानिक कृषि क्षेत्र घोषणा गर्न सक्नेछ ।

४. संचालन गरिने कार्यक्रमहरु: अर्गानिक मोडेल कृषि कार्यक्रम अन्तर्गत देहायअनुसारका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ:-

४.१. अर्गानिक मोडेल कृषि फार्म विकास कार्यक्रम: (१) अर्गानिक मोडेल कृषि फार्म विकास कार्यक्रम संचालन गर्दा अनुसूची-१ बमोजिमको समितिले तोकेको स्थान वा वडाका सम्पूर्ण कृषक, निजि फार्म, कृषि सामग्री सप्लायर्स तथा कृषि ब्यापारीलाई समेटेर काम गर्न सक्ने कृषक समूह, कृषि सहकारी तथा बहुउद्देशीय सहकारी मार्फत संचालन गर्नुपर्नेछ ।

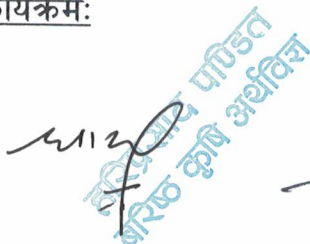
(२) एक पटकमा सम्बन्धित पालिकाको बढीमा ३ (तीन) ओटा वडामा अर्गानिक कृषि मोडेल कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्नेछ । कृषि विकास कता र सम्भाव्यताको आधारमा आगामी वर्षमा थप अन्य वडामा विस्तार गर्न सकिनेछ ।

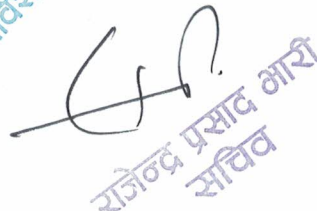
(३) अर्गानिक मोडेल कृषि फार्म विकासको लागि आवश्यकतानुसार कम्तिमा तिन वर्षसम्म मन्त्रालयले बजेट व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

४.२. अर्गानिक कृषि प्रविधि तथा उत्पादन सामग्री सहयोग कार्यक्रम: भकारो सुधार, भर्मिकम्पोष्ट, कम्पोष्ट मल, हरियो मल, जैविक मल तथा विषादि, वानस्पतिक विषादि तथा झोलमल, आई.पि.एम प्रविधि, सुक्ष्म जैविक मल, कोसेबाली, भिरालो जग्गामा खेति प्रविधि, माटो निर्मलीकरण प्रविधि जस्ता कार्यक्रमको लागि मन्त्रालयबाट ७० प्रतिशत अनुदान प्रदान गरिनेछ ।

४.३. क्षमता अभिवृद्धि तालिम कार्यक्रम:

राजेंद्र प्रसाद भट्टराई
सचिव

राजेंद्र प्रसाद भट्टराई
सचिव

रा.विमला के.सी.
मन्त्री

- (१) अर्गानिक कृषि प्रविधि हस्तान्तरण एवं विस्तार गर्न, अर्गानिक कृषि विकास कार्यक्रममा संलग्न प्राविधिकहरूको दक्षता बढाउनुका साथै कृषकहरूमा अन्तरनिहित ज्ञान, सिप अभिवृद्धि गर्न अर्गानिक कृषि सम्बन्धि ३ दिने तालिम संचालन गरिनेछ।
- (२) तालिम कार्यक्रम संचालन गर्दा कर्णाली प्रदेशको खर्च मापदण्ड निर्देशिका, २०७५ अनुसार खर्च गनुपर्नेछ।

४.४. संस्थागत विकास, जनचेतना तथा प्रचार प्रचार कार्यक्रम:

(१) विश्व खाद्य दिवस, प्रांगारिक कृषि दिवस लगायत अन्य अर्गानिक कृषि सम्बन्धि दिवसहरू:

- (क) अर्गानिक कृषि सम्बन्धि जनचेतना अभिवृद्धि गर्न र अर्गानिक कृषि प्रवर्द्धन गर्न हौसला प्रदान गर्न विभिन्न दिवसहरूको अवसर पारेर उत्कृष्ट कृषक, व्यापारी, कृषि उद्यमी तथा कृषक समूह/सहकारीलाई सम्मानित गर्दै स्थानीय तह, जिल्ला तथा प्रदेशस्तरमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम आयोजना गरि पुरस्कार प्रदान गर्ने ।
- (ख) कृषक, कृषक समूह, सहकारी तथा कृषि संग सरोकारवालाहरूको सहभागितामा जनचेतनामूलक व्यानर, नारा, प्लेकार्डसहित प्रभातफेरी कार्यक्रमको आयोजना गर्ने ।
- (ग) विद्यार्थीहरूविच निबन्ध, गित, कविता, वतृत्वकला, चित्रकला प्रतियोगिता संचालन गरि उत्कृष्ट विद्यार्थीलाई सम्मानित गर्दै पुरस्कार प्रदान गर्ने ।
- (घ) विद्यार्थीहरू विच निबन्ध, गित, कविता, वतृत्वकला, चित्रकला प्रतियोगिताको लागि पुरस्कार रकम देहाय बमोजिम हुनेछ:

अ. जिल्लास्तर: प्रथम रु. ५,०००।, द्वितीय रु.३५,०००।, तृतीयरु.२५,०००।
सान्त्वना (२ जनालाई) रु.१,५०० का दरले पुरस्कार तथा प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने ।
प्रतियोगिता मुल्यांकन समितिका चार सदस्यलाई प्रति व्यक्ति प्रतिदिन रु.१५०० दरले प्रदान गरिनेछ। अन्य खर्चको हकमा कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका ,२०७५ अनुसार हुनेछ ।

आ. प्रदेशस्तर: प्रथम रु. २०,०००।—, द्वितीय रु. १५,०००।— तृतीयरु.१०,०००।—
सान्त्वना (२ जनालाई) रु. ७,५०० ।— का दरले पुरस्कार तथा प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने प्रतियोगिता मुल्यांकन समितिका चार सदस्यलाई प्रति व्यक्ति प्रतिदिन रु. २००० दरले प्रदान गरिनेछ। अन्य खर्चको हकमा कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका, २०७५ अनुसार हुनेछ ।

- (२) अर्गानिक कृषि मेला प्रदर्शनी: “देखेपछि विश्वास बढ्छ” भन्ने वास्तविकताको आधारमा कृषकहरूद्वारा उत्पादित कृषि उपजहरू प्रदर्शनमा राखेर उनिहरूविच प्रतिस्पर्धा गराई

 कृषि प्रसार अधिकृत
 (अधिकृत स्तर जाँचो)

 वीरेन्द्रनगर पण्डित
 बरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ

 राजेन्द्र प्रसाद भारी
 सचिव

 ना.विमला के.सी.
 मन्त्री

दर्शकहरूले प्रविधि सिकेर बढि उत्पादन गर्न सक्नु भन्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । अर्गानिक कृषि मेला प्रदर्शनी देहाय अनुसार गर्नुपर्नेछ:-

- क. स्थानीय चाड पर्व, मेला, महोत्सव आदिको अवसर पारेर कृषि मेला प्रदर्शनी आयोजना गर्न सकिन्छ ।
- ख. प्रदर्शनी गर्ने मिति र स्थान निश्चित गरेपछि व्यापक प्रचार प्रसार गर्नुपर्छ, जसबाट बहुसंख्यक कृषकहरूको सहभागीता होस ।
- ग. यस्तै गरि सहभागी हुने कृषक, समुह सहकारी तथा निकायहरूलाई अग्रिम जानकारी गराई सहमति लिनुपर्छ ।
- घ. सम्बन्धित कार्यालयले प्रदर्शनी आयोजक समिति गठन गरि विभिन्न कामको जिम्मा लगाउन सक्नेछ ।
- ङ. कृषकका उत्पादन र प्रविधिहरूलाई देखाउने प्रदर्शन कक्षको व्यवस्था गर्नुपर्छ ।
- च. प्रदर्शित उत्पादनहरू विच प्रतिस्पर्धा गराई मुल्यांकन टोलीले उत्कृष्टलाई पुरस्कृत गर्नेछ ।
- छ. अर्गानिक कृषि मेला प्रदर्शनी कार्यक्रम संचालन गर्न सम्बन्धित सरोकारवाला निकायहरूसंग समन्वय र सहकार्य गर्न सकिनेछ ।

(३) जनचेतना मूलक सन्देश, लिफलेट, पोष्टर, पम्पलेट, लेखन प्रकाशन ।

(४) अर्गानिक कृषि डकुमेन्ट्री, जिंगल, विज्ञापन, प्लेकार्ड, होडिङ् बोर्ड, डिस्प्ले बोर्ड ।

४.५. जैविक विविधता र रैथाने बाली संरक्षण: (१) चिनो, कागुनो लगायत स्थानीय रैथाने जातका बालीहरूको उत्पादन तथा प्रवर्द्धन गर्ने कार्यक्रममा मन्त्रालयले ७० प्रतिशत अनुदान प्रदान गर्नेछ ।

५. अर्गानिक मोडेल कृषि फार्म विकास कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया: (१) अनुसूची-१ बमोजिमको समितिले अनुसूची-६ बमोजिमका छनौटका आधार र मापदण्डअनुसार कार्यक्रम लागु गर्ने वडा वा स्थान छनौट गर्नेछ ।

२) कार्यालयले कार्यक्रम तर्जुमाको लागि ७ (सात) दिनको अग्रिम सूचना पठाई छनौट भएका वडा वा स्थानका कृषक, समूह, सहकारी तथा कृषि उद्यमी/फार्मलाई सम्बन्धित वडा कार्यालयमा सुचिकृत हुन आवाहन गर्नेछ ।

(३) अनुसूची-२ बमोजिमको समितिले सुचिकृत कृषक, समूह, सहकारी तथा कृषि उद्यमी/फार्मको उपस्थितिमा सबै कृषकलाई समेटेर योग्यता पुगेका र राम्रो काम गर्न

राजेंद्र प्रसाद भारी
अधिकृत
(अधिकृत स्तर आठौं)

राजेंद्र प्रसाद भारी
अधिकृत
बिराट कृषि अधिकृत

राजेंद्र प्रसाद भारी
सचिव

आ.विमला के.सी.
मन्त्री

सक्ने समूह, सहकारीको छनौट गर्नुको साथै स्विकृत वार्षिक बजेटको परिधि भित्र रहि नीजी फार्म, कृषि सप्लायर्स र कृषि ब्यापारीहरुको योजना समेत समेटेर कृषक समुह र सहकारीको कार्यक्रम योजना तर्जुमा गरिनेछ ।

- (४) कार्यक्रम संचालनको लागि छनौट भएका सम्बन्धित कृषक समूह तथा सहकारीले सुचिकृत गरेका निजी फार्म/कृषि उद्यमीले संचालन गर्ने कार्यक्रम स्पष्ट रूपमा उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।
- (५) समितिले समूह, सहकारीको छनौट तथा अर्गानिक कृषि कार्यक्रमको तर्जुमा गर्दा अनुसूची-७ बमोजिमको मापदण्डहरु तिन देखि पांच वर्षसम्म पुरा गर्न सक्ने सम्भावना भएका समूह, सहकारी र कार्यक्रम छनौटमा प्राथमिकता दिनुपर्नेछ ।
- (६) योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिसकेपछि कार्यक्रम संचालन गर्न सम्बन्धित सहकारी/कृषक समूहले सम्झौताको लागि निवेदन सहित अनुसूची-५ बमोजिम प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (७) अर्गानिक कृषि मोडेल कार्यक्रमको लागि राखिएको कृषि प्राविधिकले प्रत्यक्ष रूपमा प्राविधिक सहयोग कार्यक्रम प्रस्ताव तयार गर्नुपर्नेछ ।
- (८) अर्गानिक कृषि मोडेल कार्यक्रमको कृषि प्राविधिक र कार्यालयको अर्गानिक कृषि कार्यक्रमको फोकल पर्सनले प्रस्तावित कार्यक्रम संचालन गर्न उपयुक्त छ भनि सिफारिस गरेपछि कार्यालयले सम्बन्धित कृषक समूह तथा सहकारीसंग सम्झौता गरी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- (९) माथि उल्लेखित दफा-५ को उपदफा १-५ बमोजिम कार्यक्रम संचालन गर्न बाधा भएमा कार्यालयले अर्गानिक कृषि मोडेल पालिकाको अनुसूची-६ बमोजिमका छनौटका आधार र मापदण्डअनुसार स्थान /वडा छनौट गरी सम्बन्धित स्थानका समूह सहकारीको अनुसूची-७ बमोजिमको मापदण्डहरुको आधारमा अर्गानिक कृषि सम्बन्धित कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यक्रम संचालन गर्न सक्नेछ ।

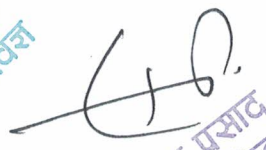
६. आवेदनका लागि चाहिने आवश्यक कागजात:- अर्गानिक कृषि कार्यक्रम संचालनको लागि छनौट भएका आवेदकले आवेदन साथ निम्न बमोजिम कागजातहरु संलग्न गर्नुपर्नेछ:-

क. संस्था दर्ताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि ।

ख. कृषि व्यवसायमा आवद्ध सम्बन्धित सहकारी वा उपभोक्ता समुह वा कृषक समूहले अर्गानिक मोडेल कृषि फार्म विकास कार्यक्रम संचालन गर्न सहकारीको हकमा सञ्चालक समितिको अन्यको हकमा संस्थागत निर्णय र विनियम वा विधानको प्रतिलिपि ।

कृषि प्रसार अधिकृत
(अधिकृत स्तर आठौं)

राजेंद्र प्रसाद पण्डित
बरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ

राजेंद्र प्रसाद भारी
सचिव

गा.विमला के.सी.
मन्त्री

- ग. अर्गानिक मोडेल कृषि फार्म विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अनुसूची -५ अनुसारको प्रस्ताव ।
- घ. सम्बन्धित स्थानीय तह/वडाको सिफारिस पत्र (सम्भव भएसम्म) ।
- ड. सहकारीको हकमा गत आ. व. को संस्थाको लेखा परिक्षण भएको प्रतिवेदन प्रतिलिपि ।
- च. सहकारी को हकमा गत आ. व. सम्म कर बुझाएको वा कर छुट भएको भए सम्बन्धित कार्यालयको प्रमाण ।
- छ. संस्थाको तर्फबाट कारोवारमा सहभागिताका लागि आधिकारीक प्रतिनिधि तोकेको निर्णय प्रतिलिपि ।
- ज. जग्गाको क्षेत्रफल र स्वामित्व वा हकभोग खुल्ने प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि ।
- झ. कार्यक्रम तर्जुमा गरेको उपस्थिति र निर्णयको प्रतिलिपि ।

७. अनुदान रकम प्रदान नहुने वा रद्द हुने अवस्था: देहाय बमोजिमका अवस्थामा अनुदान रकम प्रदान रकम प्रदान नहुने वा प्रस्ताव रद्द हुन सक्नेछः-

- (१) कार्यविधि र मापदण्ड भन्दा फरक किसिमको कार्यक्रम संचालन गरेमा स्वत रद्द हुनेछ ।
- (२) आवेदन साथ संलग्न भएका विवरणहरूको स्थलगत अनुमगन तथा प्रमाणीकरणको बाट झुट्टा विवरण पेश भएको पाइएमा ।
- (३) रासायनिक मल तथा विषादि प्रयोग गर्ने संस्थाको सम्झौता जुनसुकै बेला पनि रद्द गर्न सकिनेछ ।

८. सम्झौता र भुक्तानी : अर्गानिक मोडेल कृषि फार्म विकास कार्यक्रम संचालन गर्दा देहाय अनुसार सम्झौता र भुक्तानी हुनेछः

(१) सम्झौता: अनुदान प्रवाह गर्ने निकायले छनौट भएको अनुदानग्राहीसँग भुक्तानी प्रकृया तथा अनुदानग्राहीको दायित्व स्पष्ट रुपमा उल्लेख भएको सम्झौता अनुसूची-८ अनुसार गर्नु पर्नेछ ।

(२) भुक्तानी विधि: अनुदान रकमको भुक्तानी अनुदानग्राहीको बैंक खाता मार्फत बढीमा ३ किस्तामा गरिनेछ ।

क) सम्झौता भएपछि कार्ययोजना, पेशकी मागको निवेदन, बैंक सुरक्षण वा बीस प्रतिशत कार्य सम्पन्न हुने प्रमाण पेश गरे पछि पेशकीको रुपमा प्रथम किस्ता वापत अनुदान रकमको २०% भुक्तानी,

ख) पचास प्रतिशत कार्य सम्पन्न भएपछि सम्पूर्ण बील भर्पाई सहित पहिलो किस्ता फछ्यौट गरी जम्मा ३०% पहिलो रनिङ्ग बीलको रुपमा भुक्तानी,

 कृषि प्रसार अधिकृत
 (अधिकृत स्तर आगो)

 वीरेन्द्र प्रसाद पाण्डित
 बरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ

 राजेन्द्र प्रसाद भारी
 सचिव

 आ.विमला के.सी.
 मन्त्री

- ग) सबै कार्य सम्पन्न भई कार्य स्वीकार प्रतिवेदन सहित अन्तिम प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि ५०% तस्रो तथा अन्तिम किस्ताको रूपमा भुक्तानी।
- घ) भुक्तानी हुँदाका बखत अनुदानग्राहीले गर्ने लागत सहभागिताबाट पनि भुक्तानीको अनुपातमा कार्य सम्पन्न गरिसकेको हुनु पर्ने तथा सो कुरा बीलहरूमा स्पष्ट देखिएको हुनुपर्नेछ।
- ङ) भुक्तानीका अन्य प्रकृयाहरू प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम तथा अन्य सम्बन्धित प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।
- च) अनुदानग्राहीले रनिङ्ग बील तथा तोकिएको कार्यसम्पादन गरी कार्य सम्पन्न बीलको आधारमा रकम भुक्तानी लिन सो कार्यको सुपरिवेक्षण तथा प्राविधिक नाँप जाँचको लागि लिखित निवेदन दिएको सातदिन भित्र कार्यालयले कार्यको अनुगमन, सुपरिवेक्षण तथा सम्पन्न कार्यको प्राविधिक मूल्याङ्कन (नाँपजाँच) गरी भुक्तानीको व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ।
९. अनुदान रकम: स्वीकृत कार्यक्रम र बजेटको परिधि भित्र रही प्रस्तावको उपयुक्तताको आधारमा कुल लागतको आधारमा बढीमा ७०% अनुदान रकम प्रदान गरिनेछ। स्वीकृत पूँजीगत अनुदान अन्तर्गत पूर्वाधार निर्माण प्रकृति कार्यहरूका लागि दिइने अनुदान रकम पाँच प्रतिशत सम्म रनिङ्ग बिलको आधारमा कन्टिन्जेन्सी वापत कट्टा गर्न सकिनेछ। उक्त कट्टा गरिएको कन्टिन्जेन्सी रकम मन्त्रालय, निर्देशनालय र जिल्ला स्थित कार्यालयबाट नियमित रूपमा गरिने अनुगमन निरीक्षण, सुचना प्रकाशन, बैठक, प्रचार प्रसार र प्राविधिक खर्च आदि शिर्षकहरूमा खर्च गर्नुपर्नेछ।
१०. कार्यक्रम सञ्चालनार्थ सम्बन्धित प्राविधिक सेवाका लागि कृषि सेवाको प्राविधिक सहायक स्तरको एक जना कृषि प्राविधिकको पारिश्रमिक यसै कार्यक्रम मार्फत भुक्तानी गर्नु पर्नेछ। बाँकी रहेको कूल अनुदान रकम लाई देहाय वमोजिमका कार्यक्रमहरूमा प्रतिशतका आधारमा प्रस्तावदाताले प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ र सोही वमोजिम भुक्तानी गरिनेछ:
- (क) अर्गानिक मोडेल कृषि फार्म विकास कार्यक्रम: (६०%)
- (ख) अर्गानिक कृषि प्रविधि तथा उत्पादन सामग्री सहयोग कार्यक्रम (१५%)
- (ग) क्षमता अभिवृद्धि तालिम कार्यक्रम: (१०%)
- (घ) अर्गानिक कृषि उपज बजारीकरण सम्बन्धी कार्यक्रम (१०%)
- (ङ) संस्थागत विकास, जनचेतना तथा प्रचार प्रचार कार्यक्रम: (५%)

राजेश्वर प्रसाद भारी
(अधिकृत स्तर आ.०।)

राजेश्वर प्रसाद भारी
बरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ

राजेश्वर प्रसाद भारी
सचिव

रा.विमला के.सी.
काठमाडौं

११. क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यालयको स्रोत, साधन र जनशक्तिबाट सम्भव नहुने भएमा सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावलीको परिधि भित्र रही परामर्श सेवा खरिद गरी सञ्चालन गर्न सकिनेछ।

परिच्छेद-३

अनुगमन मूल्याङ्कन

१२. अनुगमन मूल्याङ्कन: कार्यक्रम कार्यान्वयनको क्रममा मन्त्रालय/निर्देशनालय/कार्यालयले आवश्यकता अनुसार अनुगमन समिति बनाई जुनसुकै समयमा पनि अनुगमन गर्न सक्नेछ।

परिच्छेद-४

विविध

१३. पुरस्कार तथा कार्वाहीको व्यवस्था:- पुरस्कार तथा कार्वाहीको व्यवस्था देहाय अनुसार हुनेछ:-

(१) तोकिएको समय भन्दा अगाडि, तोकिएको मापदण्ड र गुणस्तरमा कार्य सम्पन्न गर्ने अनुदानग्राही र सम्बन्धित कार्यमा संलग्न कर्मचारीलाई प्रोत्साहन स्वरूप मन्त्रालयबाट कदर पत्र सहित सार्वजनिक रूपमा पुरस्कृत गरी सम्मान गरिनेछ।

(२) सम्झौता तथा कार्यतालिका बमोजिम कार्य नगर्ने अनुदानग्राहीलाई अनुदान रकम उपलब्ध गराइने छैन।

(३) अनुदान रकम दुरुपयोग गरेको पाइएमा प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही गरी सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिनेछ।

(४) यस्ता अनुदानग्राहीहरूलाई भविष्यमा सेवा सुविधा नदिने गरी कालो सूचीमा राखिनेछ।

दृष्टव्य: यस कार्यविधिमा अन्यत्र जेसुकै उल्लेख गरेको भएता पनि प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन, नियमावली, कर्णाली प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, नियमावली, कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका तथा अन्य प्रचलित ऐन, नियमावलीमा उल्लेख भएकोमा सोही बमोजिम हुनेछ।

१४. बाधा अड्काउ फुकाउने:-

(१) यस कार्यविधि कार्यान्वयनको क्रममा कुनै बाधा अड्काउ परेमा सो फुकाउने अधिकार मन्त्रालयको हुनेछ।

(२) यस कार्यविधिलाई आवश्यकता अनुसार मन्त्रालयले संशोधन तथा परिमार्जन गर्न सक्नेछ।

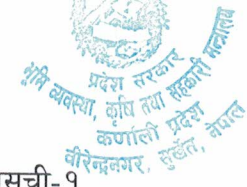

मन्त्री

(अधिकृत स्तर अर्थात्)

राजेश्वर प्रसाद पाण्डित
बरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ

राजेश्वर प्रसाद भारी
सचिव

मा.वितमला के.सी.
मन्त्री

अनुसूची-१

दफा ३ को उप-दफा ३ सँग सम्बन्धित

पालिकास्तर अर्गानिक कृषि विकास समन्वय समिति गठन तथा काम कर्तव्य र अधिकार

१. पालिकास्तर अर्गानिक कृषि विकास समन्वय समिति :

सम्बन्धित गाउँ/नगर पालिका अध्यक्ष/प्रमुख	- संयोजक
सम्बन्धित गाउँ/नगर पालिकाको कृषि हेर्ने कार्यपालिका सदस्य	-सदस्य
सम्बन्धित पालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	-सदस्य
सम्बन्धित कृषि विकास कार्यालय प्रमुख	-सदस्य
सम्बन्धित पशु अस्पताल तथा पशु सेवा कार्यालय प्रमुख	-सदस्य
सम्बन्धित पालिकाको कृषि विकास शाखा प्रमुख	-सदस्य
सम्बन्धित पालिकाको पशुपक्षि विकास शाखा प्रमुख	-सदस्य
कृषिमा कार्यरत संघसंस्थाको प्रतिनिधि १ जना	-सदस्य
कृषक सहकारी प्रतिनिधि १ जना	-सदस्य
कृषक समूह प्रतिनिधि १ जना	-सदस्य
शिक्षक प्रतिनिधि १ जना	-सदस्य
एग्रोभेट प्रतिनिधि १ जना	- सदस्य
कार्यालयको अर्गानिक फोकल पर्सन कर्मचारी	-सदस्य सचिव

नोट - समितिको बैठक वर्षमा कम्तिमा ३ पटक बस्नेछ र समितिले आवश्यकता अनुसार बैठकमा अर्गानिक कृषि विज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

२. काम कर्तव्य र अधिकार:

- अर्गानिक कृषि कार्यक्रम संचालन गर्ने स्थान तथा वडा छनौट गर्ने ।
- अर्गानिक कृषि प्रवर्द्धनको लागि समन्वय तथा सहकार्य गर्ने ।
- समग्र गाउँ/नगर पालिकाको अर्गानिक कृषिको अल्पकालिन, मध्यकालिन तथा दीर्घकालिन योजना तर्जुमा गरी कार्यन्वयनको लागि सिफारिस गर्ने ।
- कृषि क्षेत्रमा कार्यरत विभिन्न संघसंस्थाहरु र सेवाप्रदायकहरु समन्वय सहकार्य गर्ने ।
- समग्र गाउँ/नगर पालिकाका अर्गानिक कृषि कार्यक्रमको अनुगमन, सुपरिवेक्षण गर्ने ।
- रासायनिक मल र रासायनिक विषादिको नियन्त्रण र नियमन गर्ने ।
- कार्यालय तथा मन्त्रालयसंग समन्वय र सहकार्य गर्ने ।

कृषि प्रसार अधिकृत
(अधिकृत स्तर आठौं)

राजेन्द्र प्रसाद पाण्डे
वरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ

राजेन्द्र प्रसाद भारी
सचिव

जा.विमला के.सी.
मन्त्री

अनुसूची-२

दफा ३ को उप-दफा ४ सँग सम्बन्धित

वडास्तरीय अर्गानिक कृषि विकास समन्वय समिति गठन तथा काम कर्तव्य र अधिकार

१. वडास्तरीय अर्गानिक कृषि विकास समन्वय समिति:

सम्बन्धित वडा अध्यक्ष	-संयोजक
कार्यालयको अर्गानिक कृषि कार्यक्रम फोकल पर्सन	-सदस्य
शिक्षक प्रतिनिधि १ जना	-सदस्य
कृषि प्राविधिक/कृषि विज्ञ	-सदस्य
सम्बन्धित वडा सचिव	-सदस्य
कृषक समूह प्रतिनिधि १ जना	-सदस्य
कृषि सहकारी प्रतिनिधि १ जना	-सदस्य
वडामा कृषिमा कार्यरत संघसंस्थाको प्रतिनिधि १ जना	-सदस्य
कार्यालयको अर्गानिक कृषि मोडेल प्राविधिक कर्मचारी	-सदस्य सचिव

नोट - समितिको बैठक वर्षमा कम्तिमा ३ पटक बस्नेछ र समितिले आवश्यकता अनुसार बैठकमा अर्गानिक कृषि विज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

२. काम कर्तव्य र अधिकार:

- (क) वडा स्तरीय अर्गानिक कृषि कार्यक्रम तथा क्रियाकलाप तर्जुमा गर्ने ।
- (ख) अर्गानिक कृषि कार्यक्रम कार्यन्वयन गर्ने समूह तथा सहकारीको छनौट तथा अनुगमन मुल्यांकन गर्ने ।
- (ग) अर्गानिक कृषि प्रवर्द्धनको लागि समन्वय तथा सहकार्य गर्ने ।
- (घ) कृषि क्षेत्रमा कार्यरत विभिन्न संघसंस्थाहरु, सेवाप्रदायकहरु समन्वय सहकार्य गर्ने ।
- (ङ) वडास्तरको अर्गानिक कृषि कार्यक्रमको अनुगमन, सुपरिवेक्षण गर्ने ।
- (च) रासायनिक मल र रसायनिक विषादिको नियन्त्रण र नियमन गर्ने ।
- (छ) पालिका तथा कार्यालयसंग समन्वय र सहकार्य गर्ने ।

 कृषि प्रसाद अधिकारी
 (अधिकृत स्तर जाडो)

 राजेन्द्र प्रसाद पण्डित
 बरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ

 राजेन्द्र प्रसाद भारी
 सचिव

 गा.वि.म.ला.ले.

अनुसूची-३

दफा ५ को उप-दफा २ सँग सम्बन्धित

अर्गानिक मोडेल कृषि कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सुचिकृत हुने सूचना ।

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

यस कार्यालयको चालु आर्थिक वर्ष..... को वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार अर्गानिक मोडेल कृषि कार्यक्रम... पालिकाको वडा नम्बर../.../... संचालन गर्ने कार्यक्रम रहेको हुँदा पालिकाका इच्छुक कृषक समुह, कृषि सहकारी, कृषि फार्म, उद्यमी कृषकबाट सम्बन्धित पालिकाको वडा न/.../... को वडा कार्यालयमा सुचिकृत हुनको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशन भएको मितिले १० (दश) दिन भित्र वडा कार्यालयमा तपसिल अनुसारका कागजातहरु संगलग्न राखि सुचिकृत हुन अनुरोध गरिएको छ । यस सम्बन्धी थप जानकारीका लागिमा सम्पर्क गर्न सकिनेछ ।

तपसिल:

- क. संस्था दर्ताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि ।
- ख. कृषि व्यवसायमा आवद्ध सम्बन्धित सहकारी वा उपभोक्ता समुह वा कृषक समूहले अर्गानिक मोडेल कृषि फार्म विकास कार्यक्रम संचालन गर्न सहकारीको हकमा सञ्चालक समितिको अन्यको हकमा संस्थागत निर्णय र विनियम वा विधानको प्रतिलिपि ।
- ग. अर्गानिक मोडेल कृषि फार्म विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अनुसूची -४ अनुसारको निवेदन ।
- घ. सहकारीको हकमा गत आ. व. को संस्थाको लेखा परिक्षण भएको प्रतिवेदन प्रतिलिपि ।
- ङ. सहकारी को हकमा गत आ. व .सम्म कर बुझाएको वा कर छुट भएको भए सम्बन्धित कार्यालयको प्रमाण ।
- च. संस्थाको तर्फबाट कारोवारमा सहभागिताका लागि आधिकारीक प्रतिनिधि तोकेको निर्णय प्रतिलिपि ।
- छ. जग्गाको क्षेत्रफल र स्वामित्व वा हकभोग खुल्ने प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी ।

३१/११/२०७०
कृषि प्रसारण
(अधिकृत स्तर आठौं)

राजेश्वर प्रसाद पाण्डित
बारेष्ठ कृषि अधिकृत

राजेश्वर प्रसाद भारी
सचिव

जा.विमला के.सी.
मन्त्री

अनुसूची - ४

दफा ५ को उप-दफा २ सँग सम्बन्धित

अर्गानिक मोडेल कृषि कार्यक्रम सञ्चालनका लागि निवेदन ढाँचा

मिति:.....

विषय: अर्गानिक मोडेल कृषि कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सुचिकृत गरि पाउ ।

श्रीमान् ज्यु

.....

महोदय

हामी/म..... जिल्ला... ..गापा/नपा वडा न.....
मा पर्ने नामक कृषिकम्पनी/कृषिफार्म/कृषिसहकारी/कृषकसमुह/कृषिउद्यमीले
अर्गानिक मोडेल कृषि कार्यक्रम सञ्चालनका लागि अनुदान रकमको आवश्यकता परेकोले उक्त
कार्यक्रम संचालनको लागि सुचिकृत गरिदिन तपसिलको कागजात संलग्न राखी यो निवेदन पेश गरेका
छौं/छु ।

निवेदेक

तपसिल

कृषक समुह/कृषि सहकारी संस्था/कृषि फार्म/उद्यमी कृषक

१. ...

अध्यक्ष/प्रतिनिधिको दस्तखत

२.

नाम:

पद:

सम्पर्क फोन नं

मिति:

संस्थाको छाप

राजेश्वर प्रसाद आर्षिकृत
(अधिकृत स्तर आर्षिकृत)

राजेश्वर प्रसाद आर्षिकृत
राजेश्वर प्रसाद भारी
सचिव

मा.विमला के.सी.
मन्त्री

अनुसूची-५

दफा ५ को उप-दफा ५ सँग सम्बन्धित
कार्ययोजना योजना
प्रस्तावको ढाचा

खण्ड १: आवेदक संस्था / उद्यमीको सम्बन्धी विवरण

आवेदक संस्थाको	नाम:.....
आवेदकको पुरा ठेगाना	जिल्ला:..... गा.पा/न.पा:..... वडा नं:..... गाँउ/टोल:..... ईमेल..... टेलिफोन नं:.....
कार्यक्रम ठेगाना	१. सम्पर्क ब्यक्तिको नाम:..... २. टेलिफोन..... मोवाईल:..... ३. फ्याक्स:..... ४. ईमेल.....
आवेदकसंस्थाको किसिम/नाम (कुनै एक मात्र चिन्ह लगाउने)	१. कृषक समूह २. कृषिसहकारी ३. उद्यमी ४. समूह सहकारीमा आवद्ध कृषक ५. अन्य खुलाउने).....
संस्था स्थापना भएको मिति	गते/महिना/वर्ष.....
सम्बन्धित सरकारी निकायमा संस्था दर्ता भएको	दर्ता नम्बर संस्था दर्ता गर्ने निकाय..... मिति:(दिन/महिना/वर्ष).....
भ्याट/प्यानदर्ता नं.
बैंक खाता विवरण	बैंकको नाम: ठेगाना: खाता नं.: खाता संचालकहरूको नाम:

[Signature]
कृषि प्रसारण अधिकृत
(अधिभूत स्तर आर्मी)

[Signature]
राजेश्वर प्रसाद पाण्डे
बरिष्ठ कृषि अधिकारी

[Signature]
राजेश्वर प्रसाद भारी
सचिव

[Signature]
मा.विमला के.सी.
मन्त्री

खण्ड-ख

१. प्रस्तावित कार्यक्रमको विवरण

प्रस्तावित व्यवसायको नाम	
कृषि मूल्य शृङ्खला	
जम्मा लागत रु.	
अनुदान माग रु.	
स्वलगानी रु.	
कार्यक्रम संचालन स्थल	जिल्ला:न.पा./गा.पा..... वार्ड नं:..... स्थान:
वर्तमान क्रियाकलापहरू (बढीमा १०० शब्द)	
प्रस्तावित कार्यक्रमको प्रमुख उद्देश्य (३ ओटा)	• • •
प्रस्तावित कार्यक्रमका मुख्य क्रियाकलापहरू	• •

२. नतिजा र प्रतिफल (सूचकहरू)	लक्ष्य
१. क्षेत्रफलरोपनी
२. उत्पादनसंख्या,टन
३. उन्नत प्रविधि, उन्नत जात, मेशिनरी औजार तथा पूर्वाधारको उपयोग	मुख्य-मुख्य मेशिन औजार तथा जातको नाम, प्रकार तथा क्षमता उल्लेख गर्ने
४. विक्रि परिमाण बृद्धिक्विन्टल/टन/वार्षिक
५. आम्दानी बृद्धि	रु./वार्षिक
६. रोजगारी बृद्धिजना स्वरोजगार,जना वर्षेभरी रोजगार,जना वा कार्यदिन आंशिक रोजगार

राजेंद्र प्रसाद भट्टराई
(अधिकृत स्तर आठ)

राजेंद्र प्रसाद भट्टराई
बरिष्ठ कृषि अधिकृत

राजेंद्र प्रसाद भट्टराई
सचिव

रा.विमला को.सी.
मन्त्री

३. उत्पादन तथा बजारीकरण योजना:

क्र.सं.	उत्पादनको नाम	उत्पादन गर्ने महिना/समय	उत्पादन परिमाण		बजारीकरण			
			इकाई	परिमाण	इकाई	परिमाण	दर रु	जम्मा
१								
२								
कुल जम्मा उत्पादन								

४. वित्तिय योजना

व्यवसायिक कृषि कार्यक्रमको कृष्याकलाप, बजेट तथा लागत साझेदारीको विस्तृत विवरण

सि.न.	प्रस्तावित कार्य विवरण	एकाई	परिमाण	दर	जम्मा रकम रु.	लागत साझेदारी		
						अनुदानग्रहीले व्यहोर्ने	माग गरेको अनुदान रु	कैफियत
१								
२								
३								

नोट: भौतिक पूर्वाधारहरू निर्माणको लागि डिजाइन, लेआउट तथा लागत ईस्टिमेट मन्त्रालय वा अन्तर्गतका निकाय वा अन्य आधिकारिक निकायको आधिकारिक व्यक्तिले तयार गरेको हुनुपर्ने छ।

५. कार्यतालिका

क्रियाकलाप	अवधि (महिना)												
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	

[Signature]
कृषि प्रसार आयोग
(अधिकृत स्तर आठौं)

[Signature]
हरिप्रसाद पण्डित
बरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ

[Signature]
राजेश्वर प्रसाद भारी
सचिव

[Signature]
जा.विमला के.सी.
मन्त्री

अनुसूचि-६

दफा ५ को उपदफा १ सँग सम्बन्धित

वडा /स्थान छनौट मापदण्ड तथा आधारहरु

क्र.सं.	प्रस्ताव मुल्यांकनका आधारहरु	अंकभार
१	प्रस्तावित स्थानको हावापानी, भौगोलिक तथा कृषि पूर्वाधारको उपयुक्तता	३०
	अंकभार वर्गीकरण	
क	सडक, सिंचाइ, विजुली, आवश्यक जमिनको क्षेत्रफल, कृषि बजार लगायत हावापानी र भौगोलिक हिसाबले उपयुक्त	३०
ख	सिंचाइ, आवश्यक जमिनको क्षेत्रफल लगायत हावापानी र भौगोलिक हिसाबले उपयुक्त तर कृषि बजार, सडक र विजुलीको सुविधा नभएको	२०
ग	आवश्यक जमिनको क्षेत्रफल लगायत हावापानी र भौगोलिक हिसाबले उपयुक्त नभएको कृषि बजार, सडक, सिंचाइ र विजुलीको सुविधा नभएको	१०
२	प्रस्तावित स्थानको व्यवसायिक बाली विशेष योजना	१०
	अंकभार वर्गीकरण	
क	व्यवसायिक दृष्टिले बढी उपयुक्त बालीहरु, वातावरण मैत्री, दिगोपना, मुनाफाजनक र रोजगारमूलक	१०
ख	व्यवसायिक दृष्टिले कम उपयुक्त बालीहरु, कम मुनाफाजनक र कम दिगोपना	५
३	सम्बन्धित वडाको आर्थिक साझेदारी क्षमताको अवस्था	२०
	अंकभार वर्गीकरण	
क	साझेदारी लागत अंश ४०% वा सो भन्दा बढी व्यहोर्न सक्षम भएको	२०
ख	साझेदारी लागत अंश २०- ४०% सम्म व्यहोर्न सक्षम भएको	१०
ग	साझेदारी लागत अंश २०% भन्दा कम व्यहोर्न सक्षम भएको	५
३	अर्गानिक तथा एकीकृत कृषि फार्म प्रणाली प्रवर्द्धन अवस्था	२५
	अंक भार वर्गीकरण	
क	अर्गानिक प्रमाणीकरण गरिरहेको, अर्गानिक/एकीकृत कृषि (कृषि र पशुपंक्षीपालन) गरेको, स्थानीय स्रोत साधनको सदुपयोग गरेको, रैथाने तथा उच्च मूल्यका बालीको खेति गरेको, रसायनिक विषादी र मल प्रयोग नगरेको ।	२५
ख	अर्गानिक/एकीकृत कृषि (मिश्रीत कृषि/ पशुपंक्षीपालन गरेको) गरेको, रैथाने तथा उच्च मूल्यका बाली वस्तुको खेति गरेको, रसायनिक विषादी र मल प्रयोग नगरेको ।	१५
ग	एकीकृत कृषि गरेको, रैथाने तथा उच्च मूल्यका बालीको खेति गरेको, रसायनिक विषादी र मल प्रयोग गरेको	१०
घ.	एकीकृत कृषि नगरेको, रसायनिक विषादी र मल प्रयोग गरेको ।	५
४.	सम्बन्धित वडा कार्यालयको अर्गानिक कृषि सम्बन्धी योजना र अर्गानिक कृषि क्षेत्र घोषणा गर्ने प्रतिबद्धता	१५
	कुल जम्मा अंक	१००

[Signature]
कृषि प्रसार अधिकृत
(अधिकृत स्तर जाडो)

[Signature]
हरिप्रसाद पाण्डित
बरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ

[Signature]
राजेन्द्र प्रसाद भारी
सचिव

[Signature]
आ.विमला के.सी.
मन्त्री

अनुसूची-७

दफा-५ को उपदफा ४ संग सम्बन्धित

अर्गानिक मोडेल कृषि फार्म विकासका मापदण्डहरू

- (क) रासायनिक मल, विषादि, हर्मोन तथा मानव निर्मित तत्वहरू रहित खेति प्रणाली अपनाइएको ।
- (ख) एकिकृत कृषि फार्म गरेको ।
- (ग) उच्च मूल्यका कृषि वस्तुको बढी सम्भावना भएको ।
- (घ) बाली तथा पशुपंक्षी बिमा गर्ने ।
- (ङ) कम्पोष्ट मल, भर्मि कम्पोष्ट Shed निर्माण, गोठेमल र भकारो सुधार गर्ने ।
- (च) वानस्पतिक विषादि बनाउन प्रयोग गरिने कम्तिमा पाँच प्रजातिका विरुवाहरू (१०/१० वटाको दरले) रोप्ने ।
- (छ) आलीकान्ला तथा खेत वारीमा उत्पादित झारपात तथा बनवुट्यान आगो नलगाई कम्पोष्ट बनाई प्रयोग गरेको हुनुपर्ने ।
- (ज) सिंचाईको राम्रो व्यवस्थापन भएको ।
- (झ) स्थानीय स्रोत तथा परम्परागत ज्ञान, शीप र प्रविधिको अधिकतम प्रयोग भएको ।
- (ञ) सहायक उत्पादनको अधिकतम पुन प्रयोग र सदुपयोग गरेको ।
- (ट) अर्गानिक कृषि प्रमाणीकरण गरी बजारीकरण गर्ने राम्रो सम्भावना रहेको ।
- (ठ) जग्गाको क्षेत्रफल न्यूनतम १० रोपनी र कम्तिमा १० वटा गाई/भैसी वा १०० वटा भेडा/बाख्रा वा १००० वटा लोकल कुखुरापालन गर्न सक्ने प्राविधिक सम्भावना रहेको ।
- (ड) रासायनिक मल र विषादी प्रयोग नगरी अर्गानिक खेति गर्ने सम्बन्धित समूह/सहकारीको सामुहिक प्रतिबद्धता ।
- (ढ) सिमाना जोडिएका जग्गा धनि कृषक, नीजी उधमीलाई सम्बन्धित कृषक समूह र सहकारीमा समावेश गर्नुपर्ने ।

कृषि प्रसार अधिकृत
(अधिकृत स्तर आठौं)

तरिप्रसाद पण्डित
बरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ

राजेंद्र प्रसाद भारी
साविव

गा.विमला के.सी.
मन्त्री

अनुसूची-८

दफा ८ को उप-दफा १ सँग सम्बन्धित

सम्झौता पत्रको नमूना

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय कर्णाली प्रदेश सुर्खेत

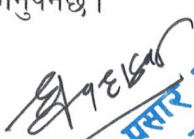
र

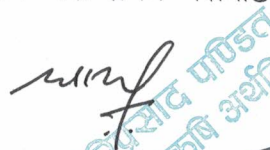
श्री बीच

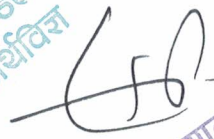
अर्गानिक मोडेल कृषि फार्म कार्यक्रम संचालनको लागि सम्झौता पत्र

यो सम्झौतापत्र.....कार्यालय/केन्द्र (यस पछि पहिलो पक्ष भनिएको) रसमुह/सहकारी संस्था.....गा.पा /नपा वडानं, टोल(यस पछि दोस्रो पक्ष भनिएको) बीच तपसिलको शर्त वमोजिमको कुराहरुलाई पालना गर्ने कुरा मञ्जुर गरिन्छ।

१. यो सम्झौता, सम्झौता भएको मिति देखि प्रारम्भ भएको मानिनेछ र यो सम्झौतामा संलग्न स्वीकृतप्रस्तावना/इष्टिमेट वमोजिमको कार्य यथाशिघ्र संचालन गरि मिति २०७....साल... महिना गते सम्म सम्पन्न गरेर आवश्यक कागजात सहित दोस्रो पक्षले पहिलो पक्ष समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।
२. यस सम्झौता वमोजिमको कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य दोस्रो पक्ष आफैले गर्नुपर्नेछ। दोस्रो पक्ष आफैले नगरी अन्य व्यक्ति वा संस्था मार्फत गराउन पाइनेछैन।
३. प्रथम पक्षले दोस्रो पक्षलाई स्वीकृत प्रस्तावना/इष्टिमेट अनुसारको कार्यसञ्चालन गर्न वढीमा तीन किस्ता वा एकमुष्ट रकम रु..... (अक्षरुपि.....) देहाय वमोजिम भुक्तानी गरिने छ,
 - (१)सम्झौता भएपछि कार्ययोजना, पेशकी मागको निवेदन, बैंक सुरक्षण वा बीस प्रतिशत कार्य सम्पन्न हुने प्रमाण पेश गरे पछि पेशकीको रुपमा प्रथम किस्ता वापत अनुदान रकमको २०% भुक्तानी,
 - (२)पचास प्रतिशत कार्य सम्पन्न भएपछि सम्पूर्ण बील भर्पाई सहित पहिलो किस्ता फछ्यौट गरी जम्मा ३० % पहिलो रनिङ्ग बीलको रुपमा भुक्तानी,
 - (३)सबै कार्य सम्पन्न भई कार्य स्वीकार प्रतिवेदन सहित अन्तिम प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि ५०% तेस्रो तथा अन्तिम किस्ताको रुपमा भुक्तानी।
४. सम्झौता वमोजिमको कार्यसंचालन तथा सम्पन्नको लागि पहिलो पक्ष मार्फत अनुदान स्वरुप रु..... (अक्षरेपी) र दोस्रो पक्षको लागत सहभागिता रु.(अक्षरेपी.....) व्यहोरिने छ।
५. दोस्रो पक्षले सम्झौता वमोजिमको कार्यक्रमका लागि सम्झौतामा समावेश गरिएको श्रोतवाहेक अन्य कुनै सरकारी, गैह्रसरकारी संघसंस्थावाट सहयोग, अनुदान आदिप्राप्त गरिने भए प्रथम पक्षलाई जानकारी गराउनुपर्नेछ।
६. दोस्रो पक्षले सम्झौता वमोजिमको काम गर्दा प्रथम पक्षबाट खटिएका प्राविधिकहरुले दिएको निर्देशनको पालना गर्नुपर्नेछ।

 कृषि प्रसार अधिकृत
 (अधिकृत स्तर आठौं)

 तारिन्द्र प्रसाद पाण्डित
 बरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ

 राजेन्द्र प्रसाद भारी
 सचिव

 मा.विजयला के.सी.
 मन्त्री

७. प्रथम पक्षले तोकेको ढांचा अनुसार कार्यक्रमको विवरण, लागत, सम्पन्न अवधि, अपेक्षित उपलब्धि जस्तो सम्पूर्ण विवरण र लागत खुलाई सर्वसाधारण सबैले देख्न गरी सार्वजनिक स्थानमा दोस्रो पक्षले सूचना पाटी/होर्डिंग बोर्ड राख्नुपर्नेछ।
८. दोस्रो पक्षले कार्यक्रम शुरुवात देखि सञ्चालन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यको अभिलेख राखेको हुनु पर्नेछ।
९. प्रथम पक्षको कर्मचारी प्रतिनिधिको उपस्थितिमा दोस्रो पक्षले कार्यक्रमको सुरुमा एकपटक र कार्यसम्पन्न भए पछि अन्तिममा एक पटक सार्वजनिक सुनुवाई (Public Audit) अनिवार्य गराउनुपर्नेछ।
१०. प्रथम पक्ष समक्ष रकम भुक्तानीको निवेदन पेश गर्दा उक्त सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको कागजपत्र र एक प्रति रंगिन फोटो समेत संलग्न राखी पेश गर्नुपर्नेछ।
११. प्रथम पक्षले दोस्रो पक्षलाई भुक्तानी दिँदा प्रथम पक्ष समक्ष विल पेश गरेपछि सम्बन्धित दोस्रो पक्षको नाममा एकाउन्ट पेई चेक मार्फत भुक्तानी दिनेछ।
१२. दोस्रो पक्षको लापरवाहीको कारणबाट कार्य सम्पन्न नभई हानिनोक्सानी भएमा त्यसको सम्पूर्ण जिम्मेवारी दोस्रो पक्षले लिनेछ।
१३. दोस्रो पक्षले सम्झौताको शर्त र कार्य तालिका बमोजिम मिति सम्म यो सम्झौता बमोजिमको सम्पूर्ण कार्य (डिजाइन र इष्टिमेटअनुसार) पूर्ण रूपमा सम्पन्न गरी सञ्चालनमा ल्याउनेछ।
१४. सम्झौता बमोजिमको कार्य गर्ने सम्बन्धमा कुनै विवाद आएमा दुवै पक्षको उपस्थितिमा समझदारी गर्न सकिनेछ र प्रथम पक्षको निर्णय अन्तिम मानिनेछ।
१५. कृषि उत्पादन सामग्री, वीउ तथा औजार उपकरण खरिद गर्दा आधिकारिक श्रोत केन्द्रबाट मात्र खरिद गर्नु पर्नेछ।
१६. दोस्रो पक्षले अनुदानमा प्राप्त औजार उपकरणमा अनुदान दिने निकाय तथा अनुदान रकम नभेटिने गरी लेख्नु पर्नेछ।
१७. दुवै पक्ष बीच सम्झौता भएको मितिदेखि लागु हुने गरी प्रथम पक्षले दोस्रो पक्षलाई कार्यक्रम संचालन गर्नको लागि कार्य आदेश दिएको मानिनेछ।
१८. कार्यक्रम संचालन भैसके पछि दोस्रो पक्षले रासायनिक मल तथा विषादि प्रयोग गरेको प्रमाणित भएमा प्रथम पक्षले जुनसुकै बेला पनि सम्झौता रद्द गर्न सकिनेछ।
१९. यो सम्झौतामा उल्लेख भएका कुराहरुमा यस बमोजिम र अन्य कुराहरुमा प्रचलित ऐन नियमअनुसार हुनेछ।

पहिलो पक्ष

दोस्रो पक्ष

दस्तखतः

दस्तखतः-

नामः

नामः-

पदः-

पदः-

मितिः-

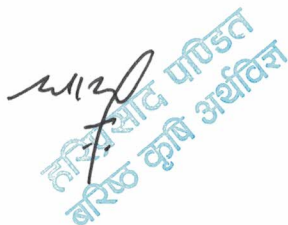
सम्पर्क नम्बरः

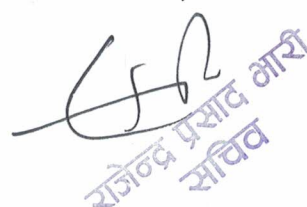
कार्यालयको छापः-

मितिः-

संस्थाको छापः

 राजेन्द्र प्रसाद बhattarai
 (अधिकृत स्तर आठौं)

 राजेन्द्र प्रसाद बhattarai
 बरिष्ठ कृषि अर्थविज्ञ

 राजेन्द्र प्रसाद बhattarai
 सचिव

 गा.विमला के.सी.
 मन्त्री